

Wpływ dużej skali uchodźców z Ukrainy na sytuację demograficzną i gospodarczą w województwie podkarpackim

dr Marek Cierpiął-Wolan

Agenda

1. **Sytuacja demograficzna na Podkarpaciu i Lubelszczyźnie**
2. **Wpływ dużej skali uchodźców na sytuację na rynku pracy**
3. **Prognozy demograficzne na podstawie modelu PROST**
4. **Przedsiębiorczość, rynek nieruchomości, turystyka**
5. **Podsumowanie**

Eskalacja konfliktu – potrzeba nowego podejścia

Inwazja Rosji na Ukrainę, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 roku, doprowadziła do kryzysu humanitarnego i uchodźczego na masową skalę w regionie.

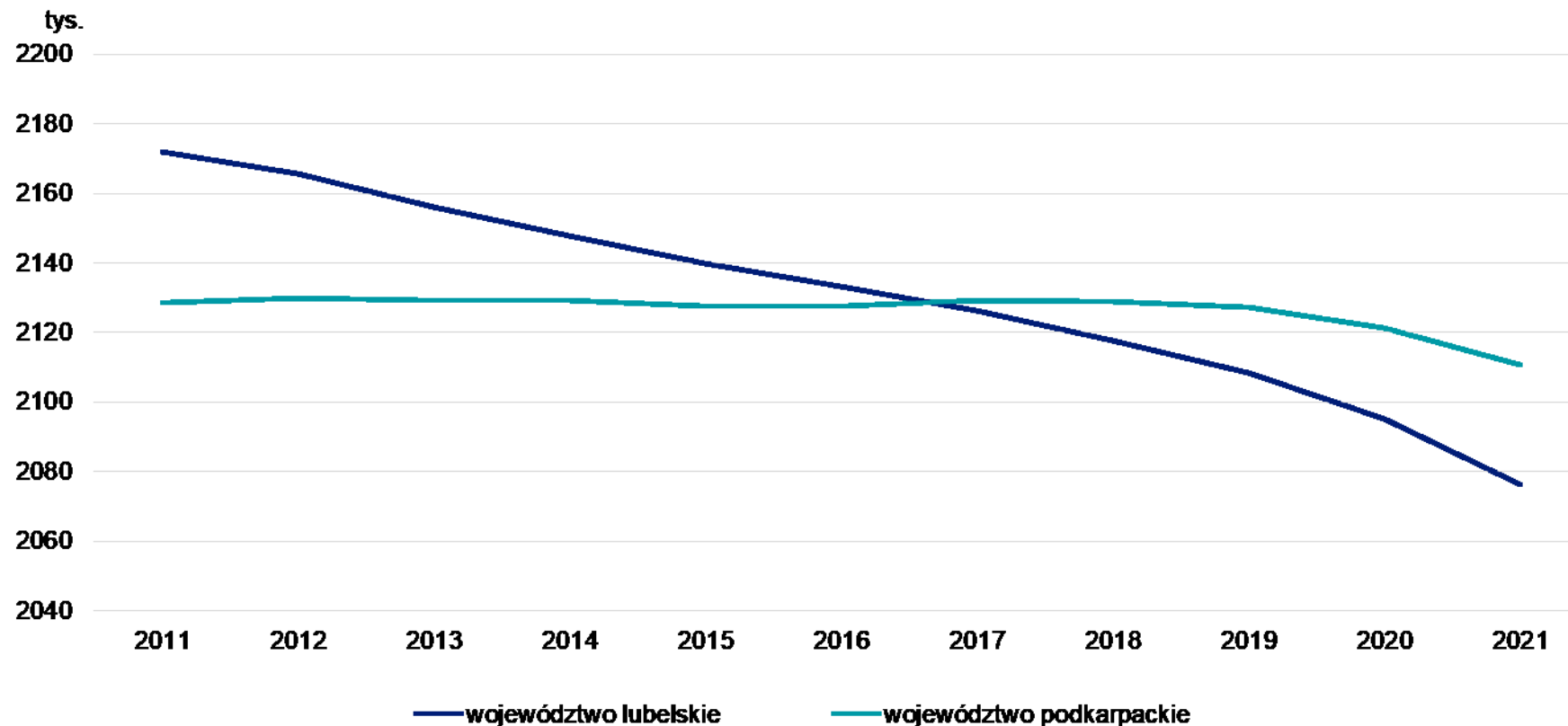
Polska gościła jedną z największych ukraińskich populacji migrantów w Europie przed 2022 rokiem.

Od 24 lutego 2022 roku Polska przekształciła się w kraj przyjmujący jedną z największych populacji uchodźców na świecie - przez granicę polsko-ukraińską przedostało się do Polski ponad 6,8 mln osób w poszukiwaniu azylu.

Nowe podejście powinno obejmować:

- kompleksową inwentaryzację źródeł danych,
- konieczność zmiany bieżących badań,
- nowe badania.

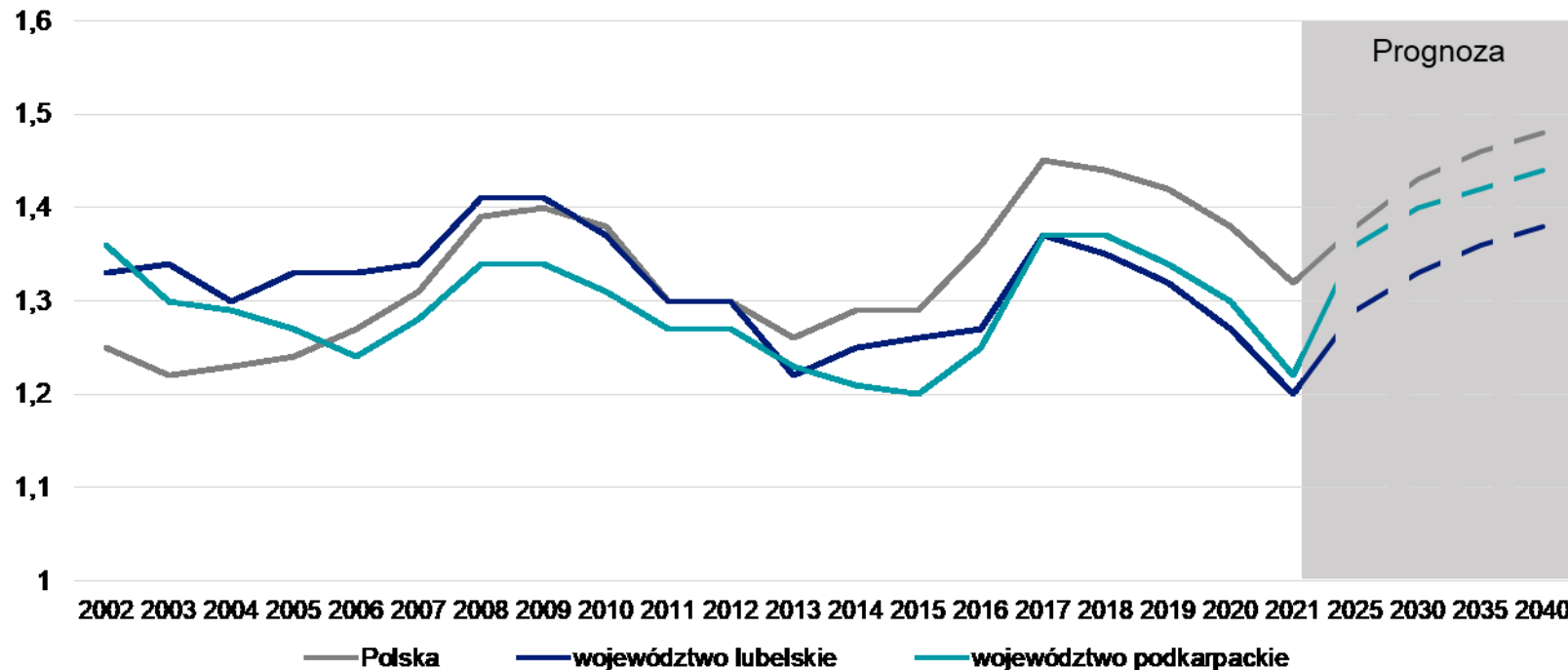
Liczba ludności w województwie podkarpackim i lubelskim w latach 2011-2021

W porównaniu z 2011 r. liczba ludności województwa podkarpackiego w 2021 r. zmniejszyła się o 8,0 tys. (o 1,6%), natomiast województwa lubelskiego zmniejszyła się o 153,9 tys. (5,7%).

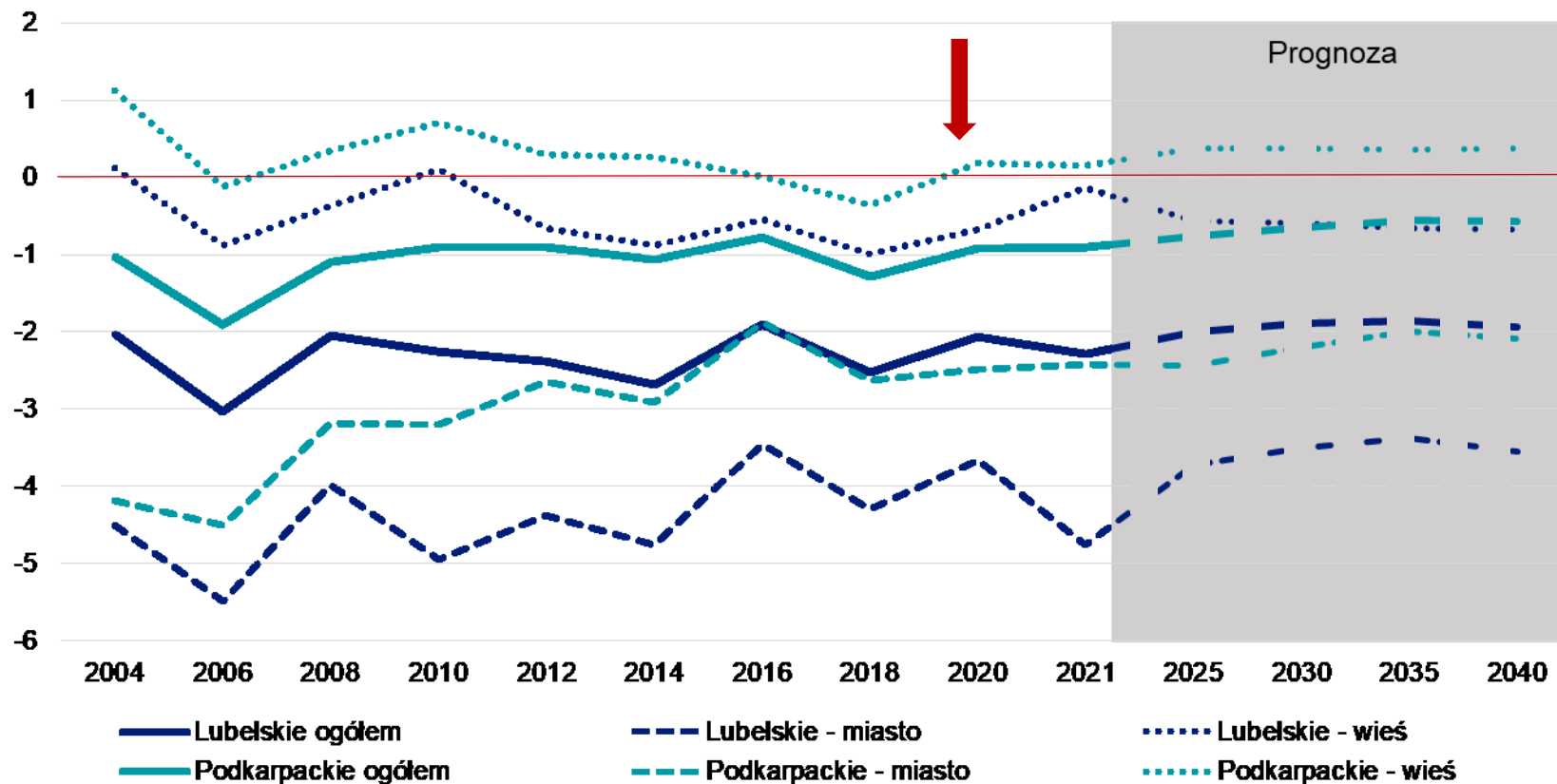
Współczynnik dzietności w województwie podkarpackim i lubelskim

(Współczynnik dzietności - liczb dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.)

- Województwo podkarpackie – 1,22 (11. lokata), lubelskie – 1,20 (13. lokata).
- Prognozowany jest wzrost dzietności, jednak przy malejącej liczbie kobiet, może nie prowadzić do wzrostu populacji.

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie podkarpackim i lubelskim

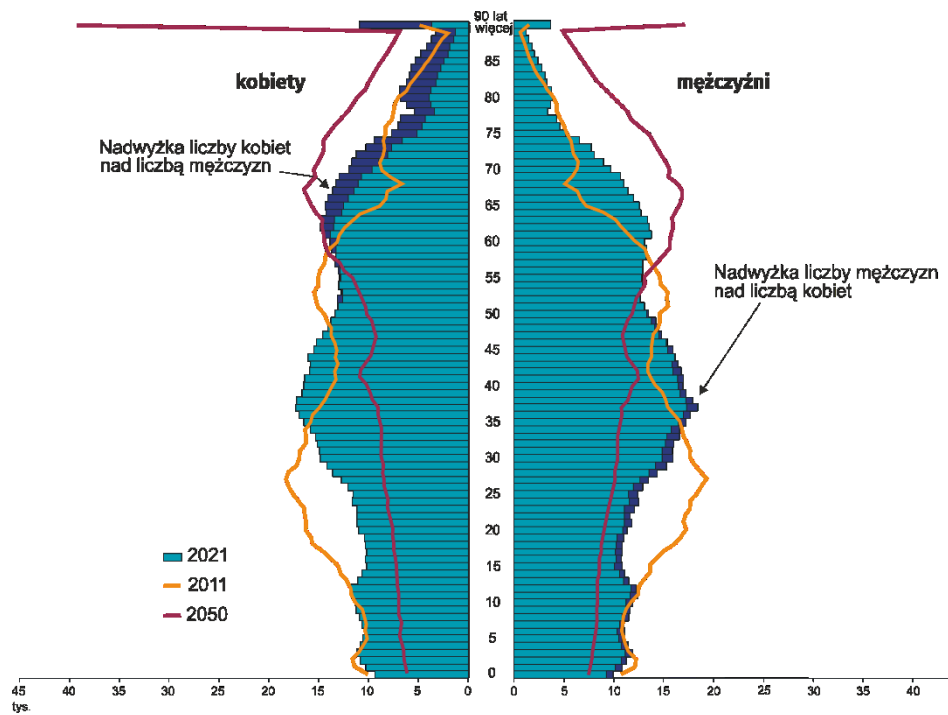

Kierunkiem wyjazdów na stałe przez emigrantów w 2021 r.:

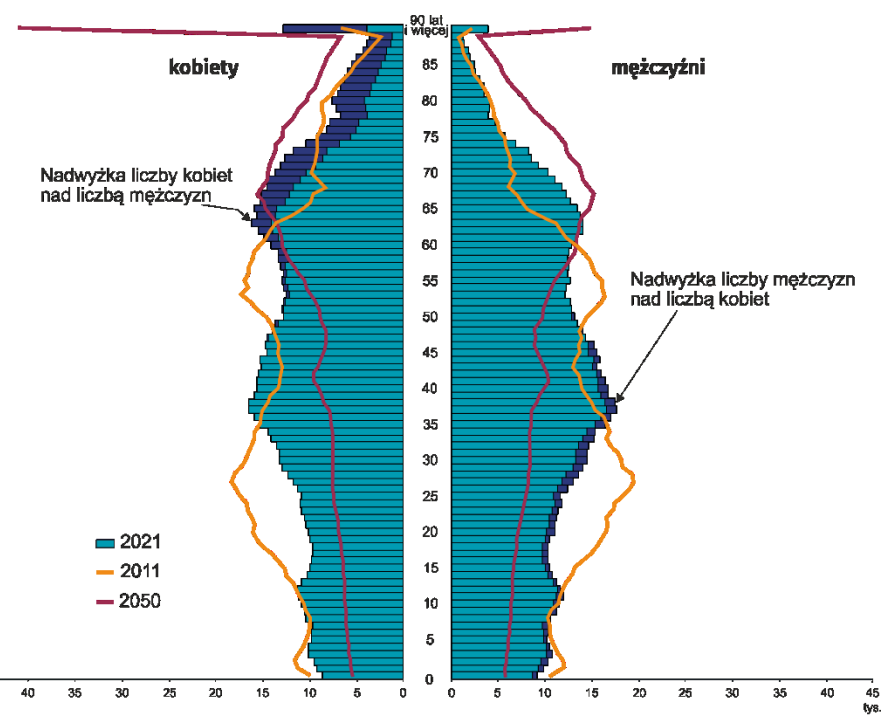
- z województwa podkarpackiego - Wielka Brytania, Stany Zjednoczone, Niemcy;
- z województwa lubelskiego - Wielka Brytania, Niemcy, Holandia.

Struktura wiekowa ludności w województwie podkarpackim i lubelskim w 2021 r.

Ludność według wieku w 2011, 2021 i 2050 r. w województwie podkarpackim

Ludność według wieku w 2011, 2021 i 2050 r. w województwie lubelskim

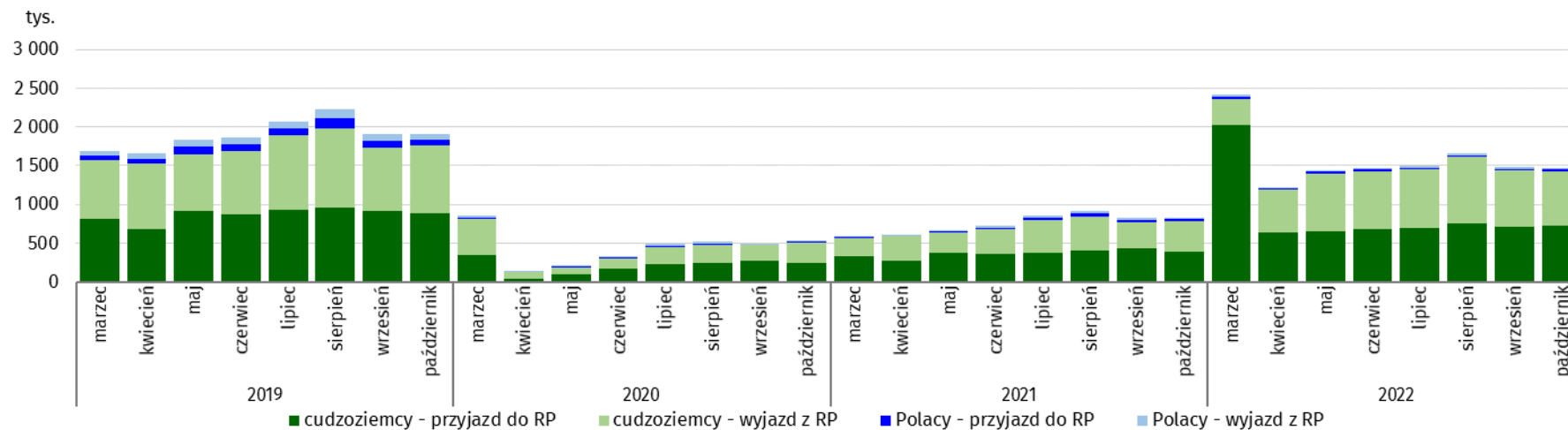
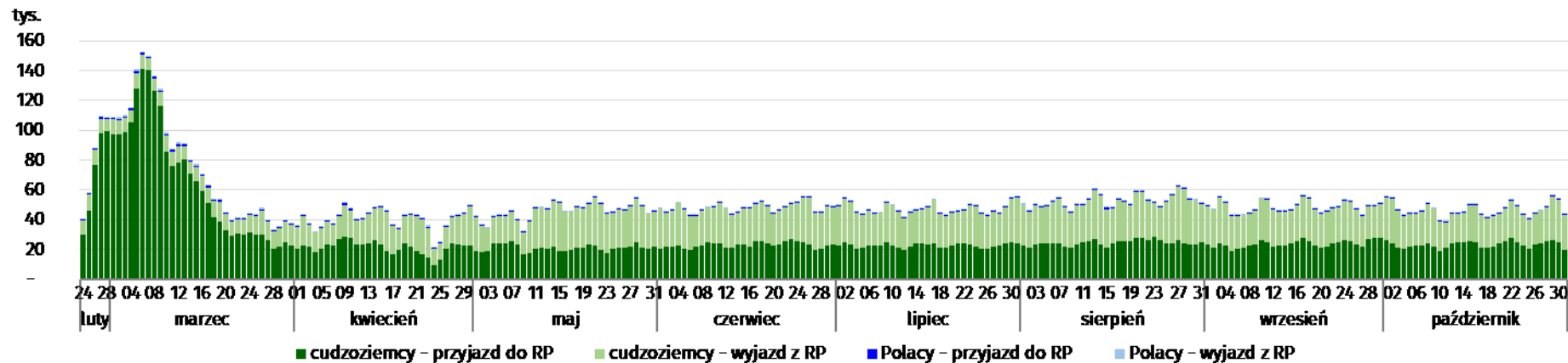

2011 } na podstawie NSP 2011
2050 }

2021 } na podstawie NSP 2021

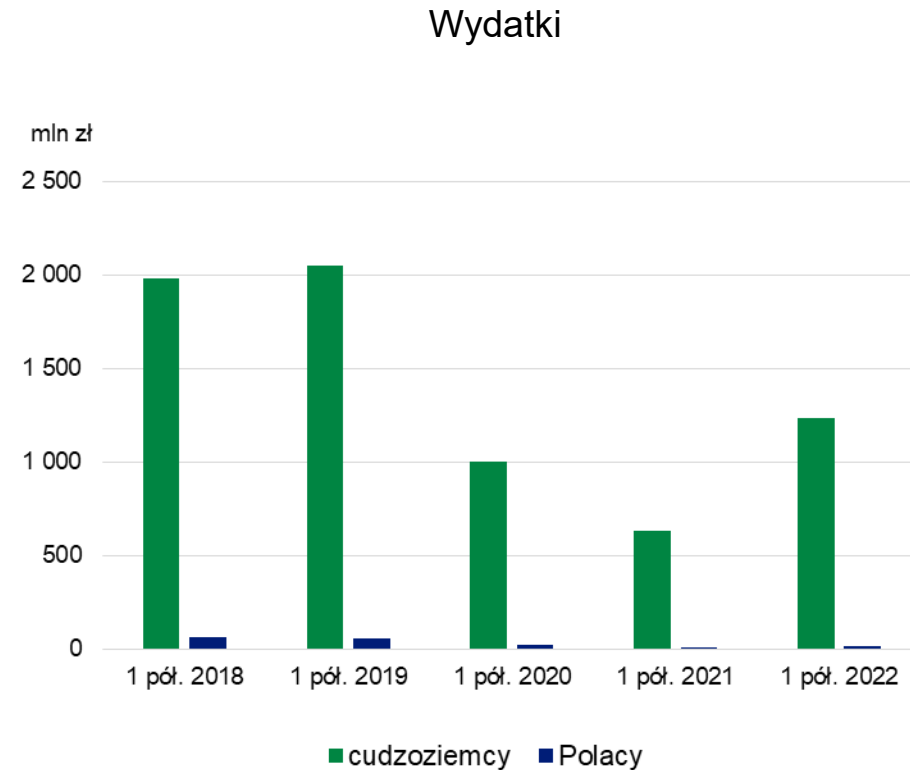
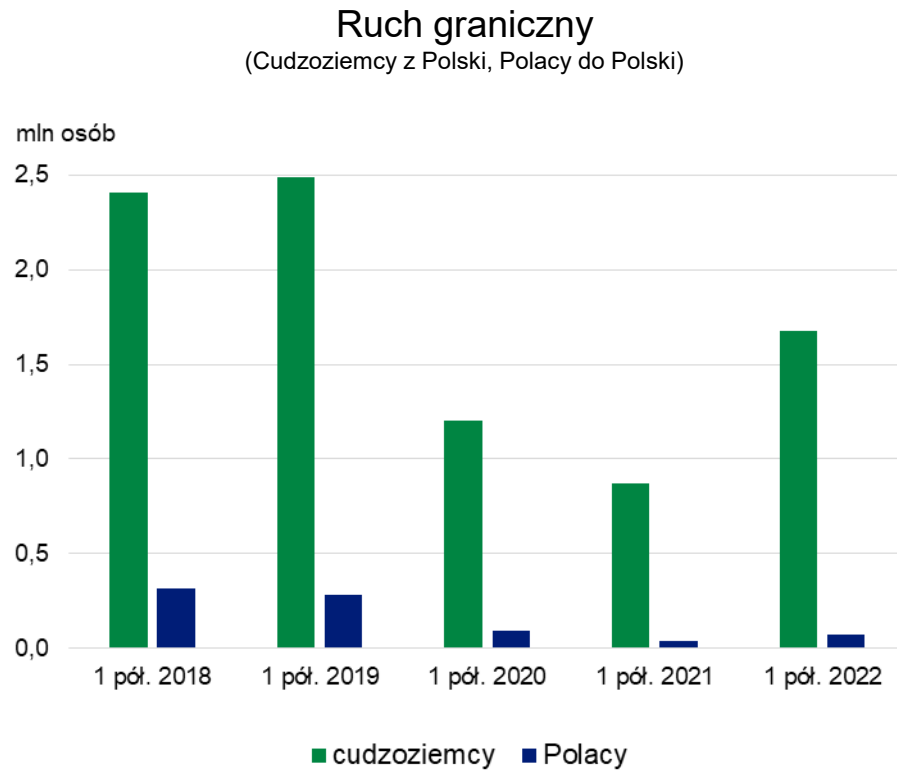
**Czy uchodźcy z Ukrainy mogą w istotny sposób
zmienić sytuację demograficzną
w województwie podkarpackim i lubelskim?**

Ruch graniczny na granicy polsko-ukraińskiej w dniach 24.02 – 31.10.2022

Skala przekroczeń była największa w I dekadzie marca br., ale nie przekroczyła poziomu z 2019 r. Na Ukrainę wyjeżdża coraz więcej osób, od połowy kwietnia liczba wyjeżdżających przekracza liczbę przyjeżdżających.

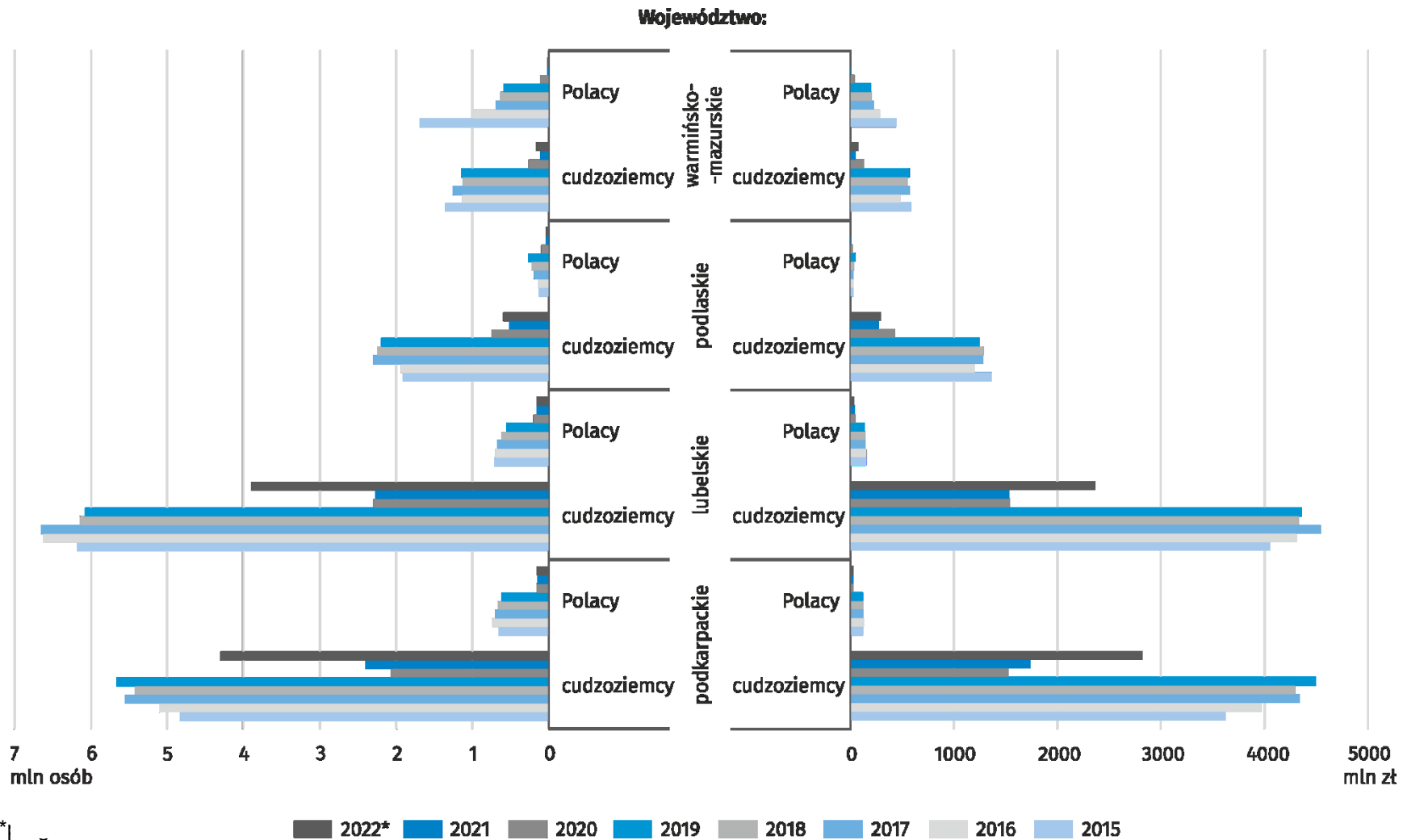
Ruch graniczny oraz wydatki na granicy polsko-ukraińskiej w województwie podkarpackim w 1 półroczu według lat

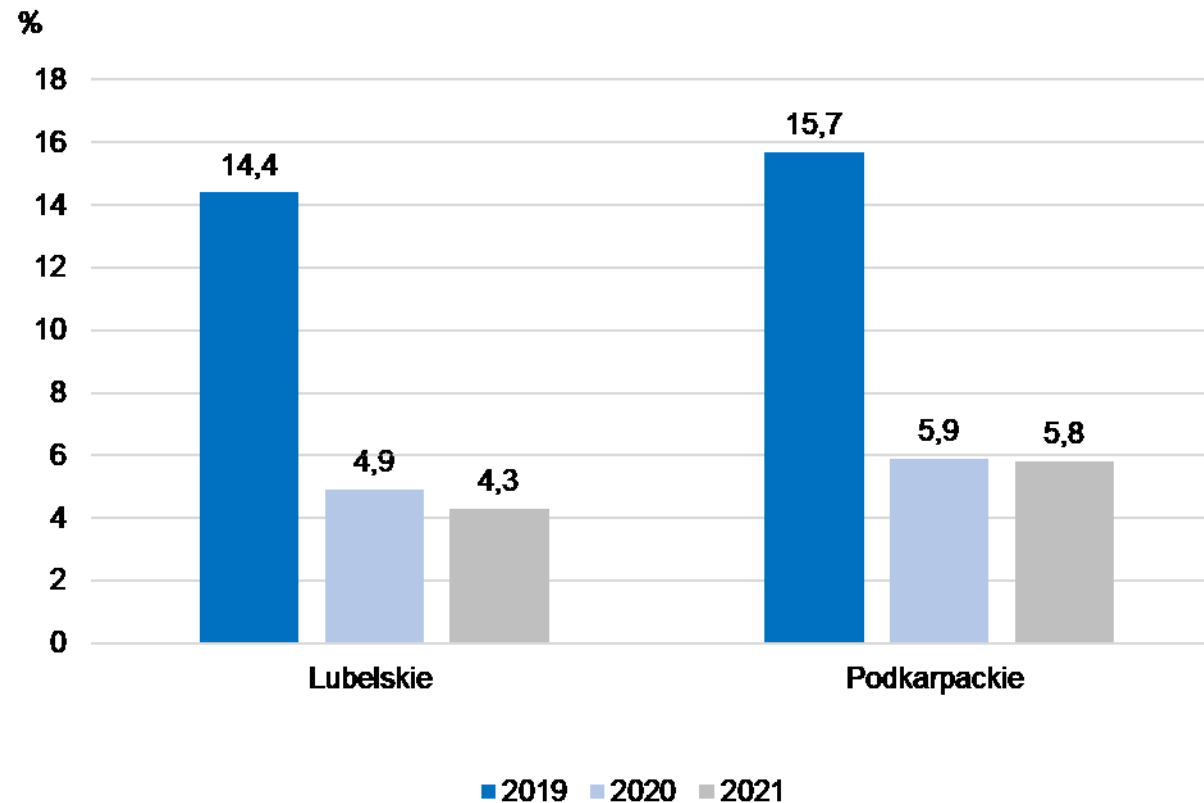
Ruch graniczny oraz wydatki w latach 2015–2022 według województw

Ruch graniczny
(Cudzoziemcy z Polski, Polacy do Polski)

Wydatki

Udział wydatków na zakup towarów poniesionych przez cudzoziemców w Polsce przekraczających zewnętrzną granicę na terenie województwa podkarpackiego i lubelskiego w sprzedaży detalicznej

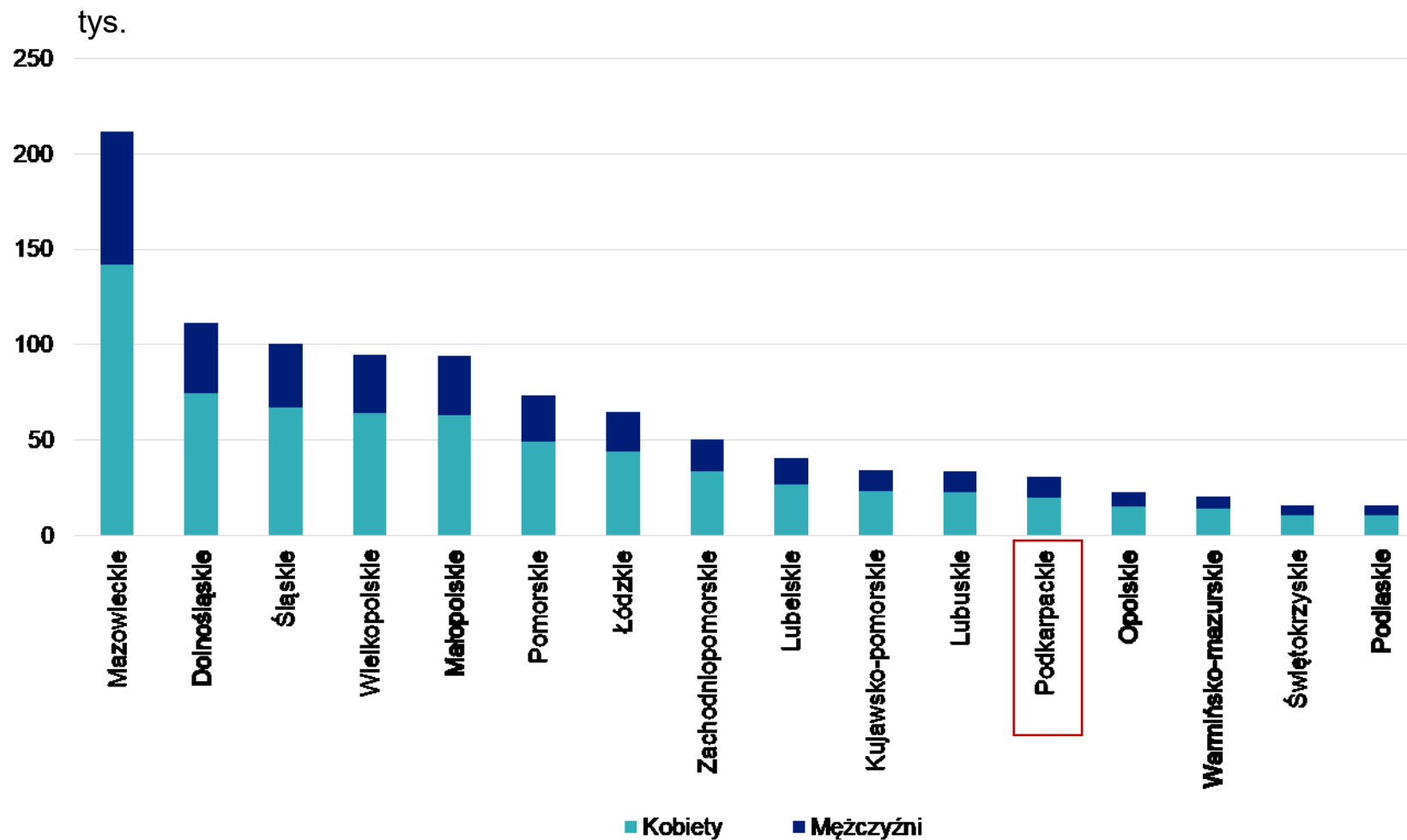

Ruch graniczny na granicy polsko-ukraińskiej

Obywatelstwo (kraj)	Uchodźcy*	
	w tys.	w %
Ukraina	2 313,2	94,9
Polska	15,5	0,6
Inne kraje UE/strefy Schengen (bez Polski)	12,9	0,5
Rosja	9,1	0,4
Uzbekistan	7,7	0,3
Indie	6,1	0,3
Białoruś	5,3	0,2
Azerbejdżan	4,9	0,2
Stany Zjednoczone	4,8	0,2
Georgia	4,6	0,2
Armenia	4,0	0,2
Inne	61,9	2,5

* źródło: Straż Graniczna

Osoby w rejestrze obywateli Ukrainy i członków ich rodzin (PESEL), którym nadano status uchodźcy na podstawie specustawy według województw Stan na 31.10.2022 r.

Szacunek ekspercki opracowany z wykorzystaniem danych statystycznych (badanie KT-1) oraz administracyjnych z rejestru PESEL, ZUS, Komendy Głównej Straży Granicznej

Szacunkowa liczba uchodźców z Ukrainy w województwach lubelskim i podkarpackim

Wyszczególnienie	Stan na 31.07.2022 r.	Stan na 31.08.2022 r.
	w tys.	
Województwo lubelskie	67,0	69,7
Lublin	11,8	12,8
Województwo podkarpackie	48,0	52,4
Rzeszów	9,7	10,5

Szacunek ekspercki opracowany z wykorzystaniem danych statystycznych (badanie KT-1) oraz administracyjnych z rejestru PESEL, ZUS, Komendy Głównej Straży Granicznej.

Badanie uchodźców

W trakcie badania ankieteryzy zebrali **1,8 tys. kwestionariuszy** zawierających informacje o ok. **5 tys. osób**, które znalazły w Polsce tymczasowe schronienie.

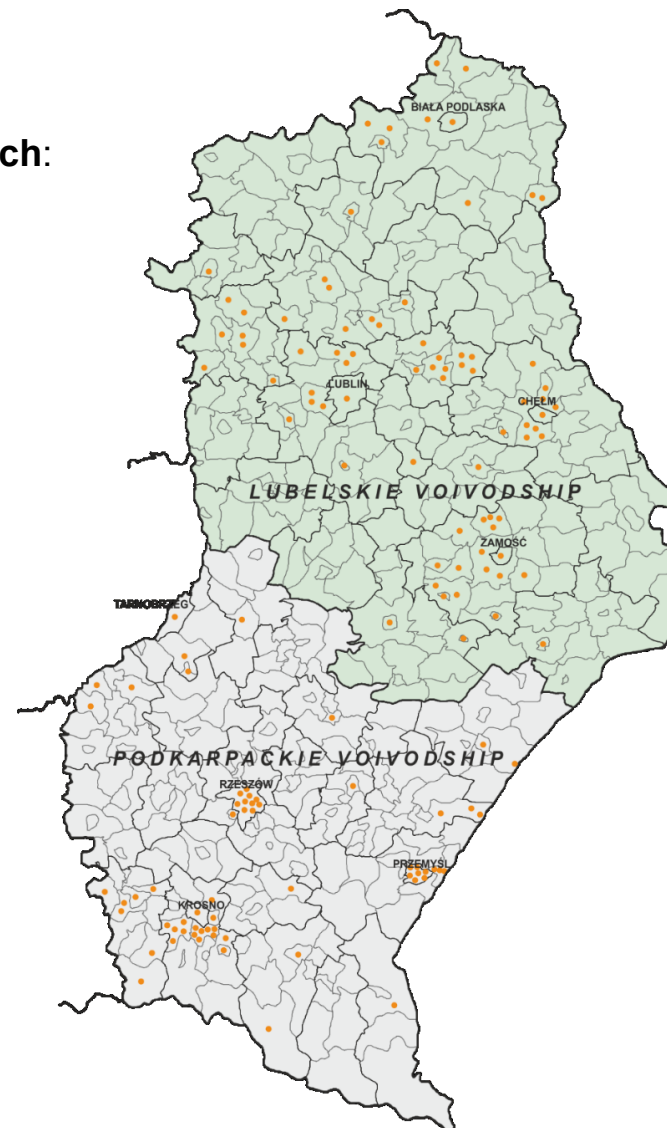
Ankieteryzy statystyczni przeprowadzili badanie na terenie województw podkarpackiego i lubelskiego w **94 miejscowościach**:

41 miejscowości w województwie lubelskim,

53 w województwie podkarpackim.

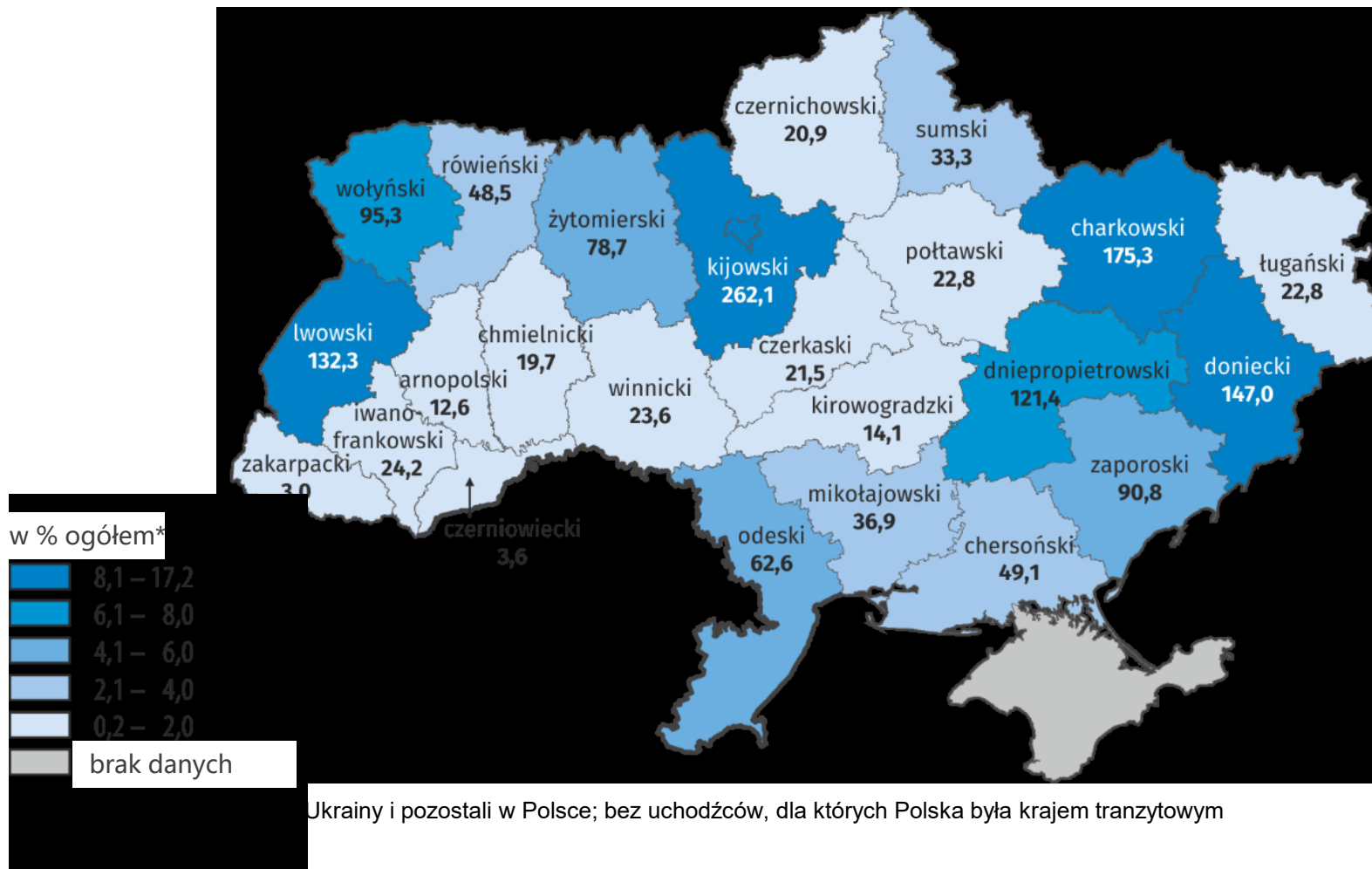

Wykorzystane punkty podczas badania pilotażowego

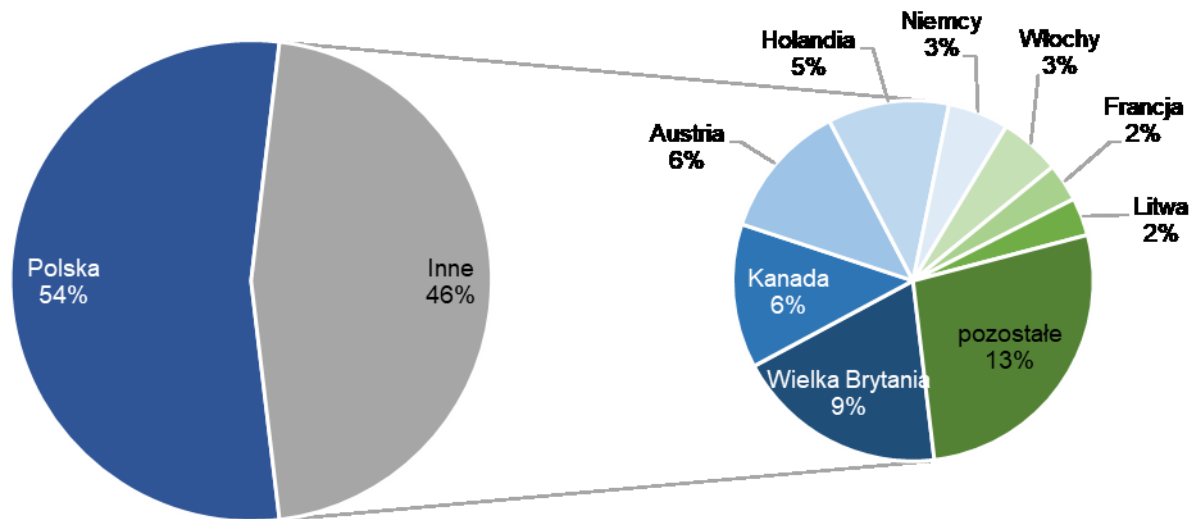

Wyniki badania uchodźców

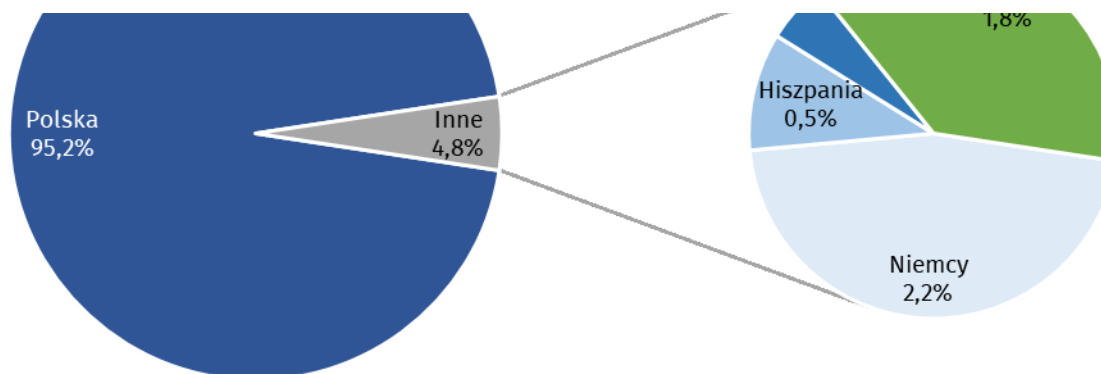
Liczba uchodźców, którzy przybyli do Polski według obwodu zamieszkania na Ukrainie

Badanie uchodźców

tażowego

adania uchodźców

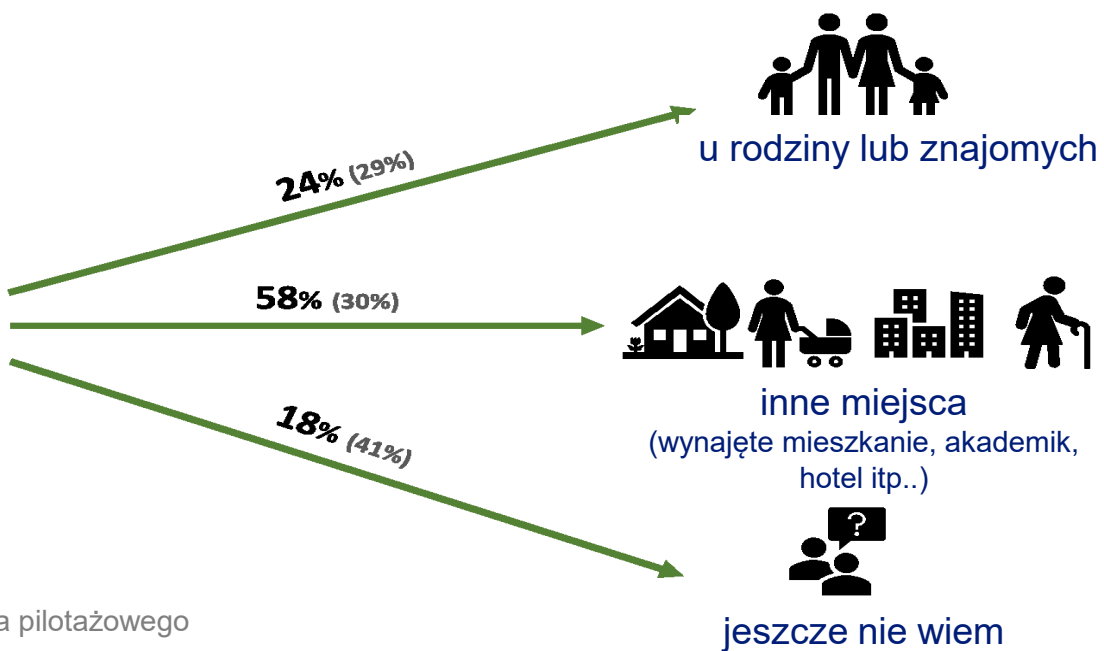
Badanie uchodźców cd.

mierzasz wrócić na Ukrainę?

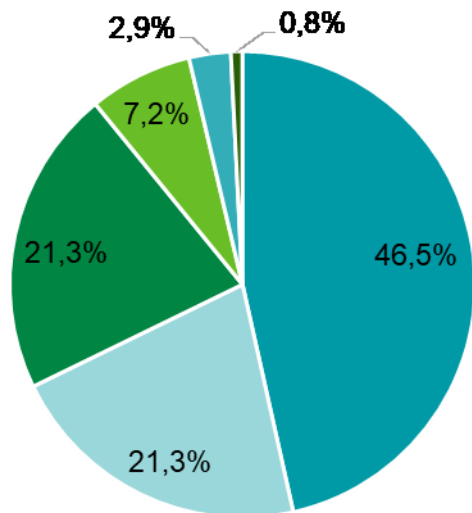
Gdzie zatrzymasz się w Polsce?

(30%) dane uzyskane z badania pilotażowego

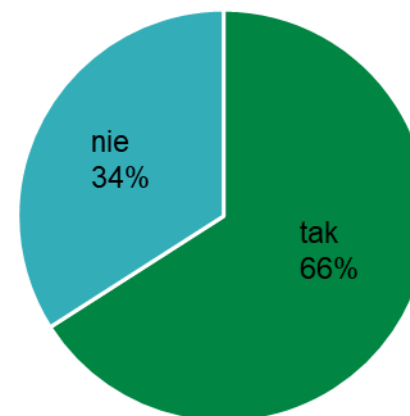
Rynek pracy

Struktura demograficzna osób, które złożyły wniosek o nadanie statusu uchodźcy (UKR) w Polsce

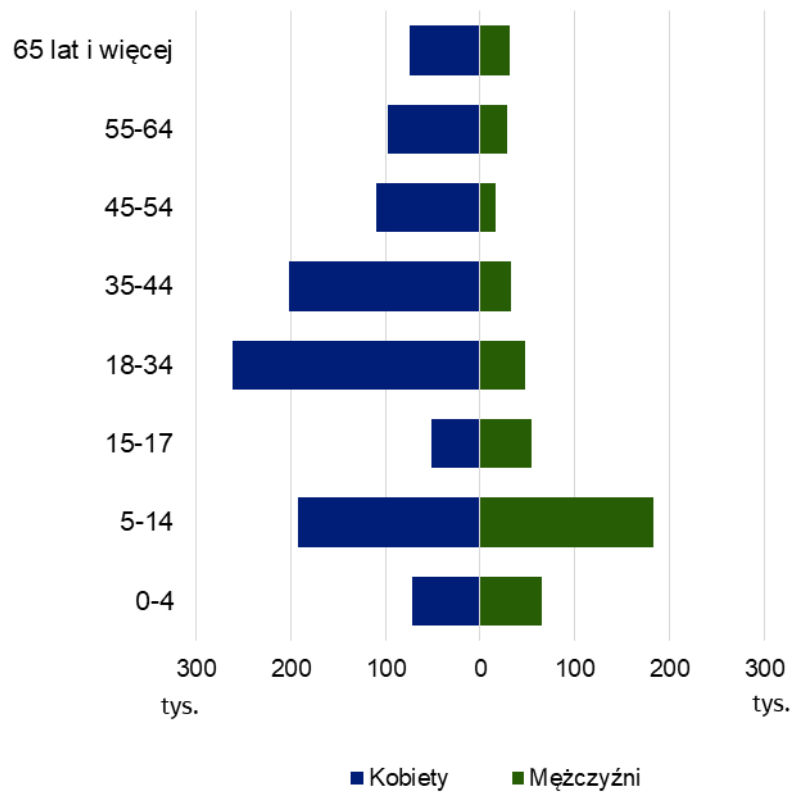
- Kobiety w wieku 18-65
- Kobiety do 18 roku życia
- Mężczyźni do 18 roku życia
- Mężczyźni w wieku 18-65
- Kobiety po 65 roku życia
- Mężczyźni po 65 roku życia

Czy zamierzasz pracować w Polsce?

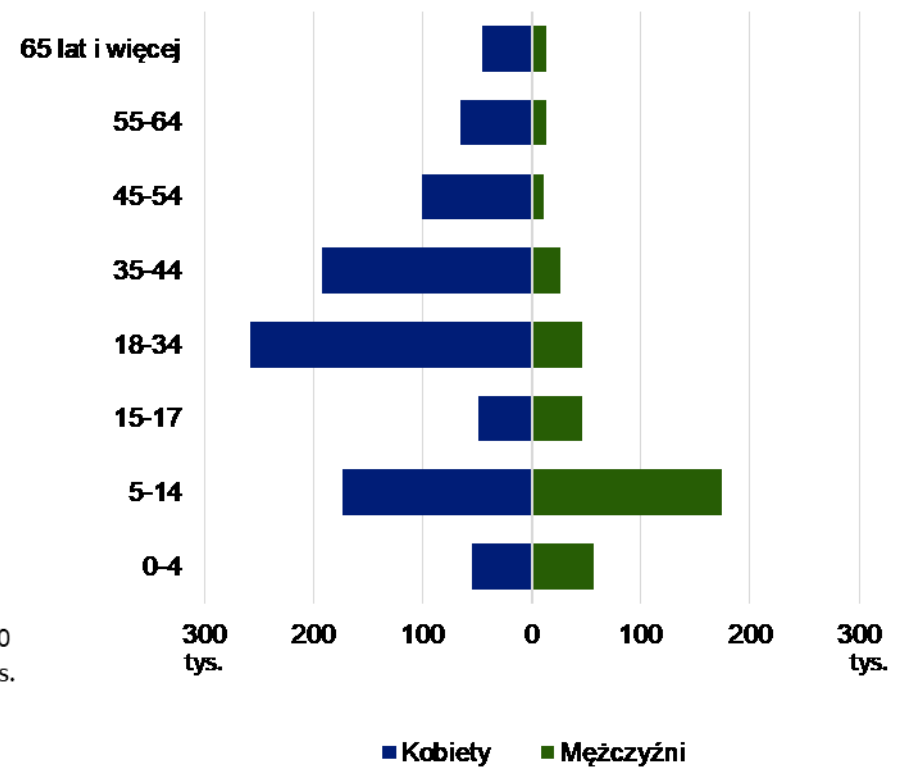

Uchodźcy według płci i grup wieku

**Badanie uchodźców
(uchodźcy, którzy przekroczyli granicę
polsko-ukraińską)**

Rejestr PESEL (Polska)

PROST

- Model PROST (Pension Reform Options Simulation Toolkit) – deterministyczny model kohorty jednorocznej opracowany przez Bank Światowy;
- Jest właściwie zestawem narzędzi do symulacji systemu emerytalnego w długiej perspektywie czasowej.

W modelu PROST wykorzystano dane dotyczące:

- Obecnej struktury populacji wg wieku i płci;
- Współczynnika dzietności w rozbiciu na wiek;
- Współczynnika śmiertelności w rozbiciu na wiek i płeć;
- Salda migracji;
- Dane wejściowe dotyczyły osobnych województw w rozbiciu na ludność „rdzenną” i napływową (cudzoziemców).

PROST cd.

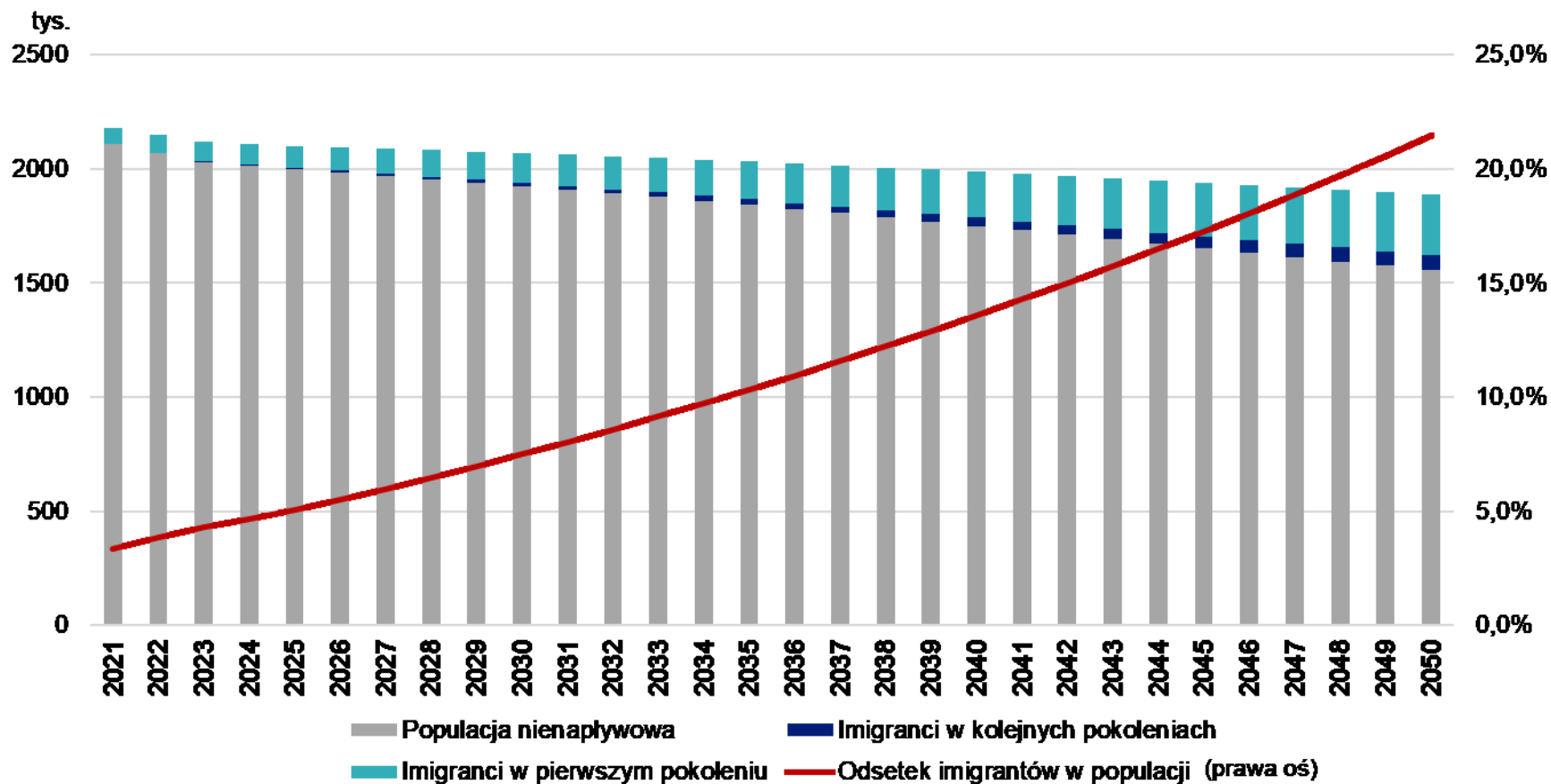
Źródła danych:

- Dane demograficzne GUS;
- Prognoza ludności GUS;
- Dane dot. urodzeń, zgonów i długości życia z Państwowej Służby Statystyki Ukrainy;
- Szacunek ekspercki opracowany z wykorzystaniem danych statystycznych (badanie KT-1) oraz administracyjnych z rejestru PESEL, ZUS, Komendy Głównej Straży Granicznej.

Do prognozy przyjęto założenia:

- Populacja rdzenna - wg danych NSP 2021;
- Dzietność i śmiertelność populacji rdzennej - wg. prognozy z 2018 r.;
- Imigranci - śmiertelność taka sama jak rdzenniej;
- Dzietność imigrantów na poziomie 1,44.

Struktura populacji w województwie podkarpackim Model PROST

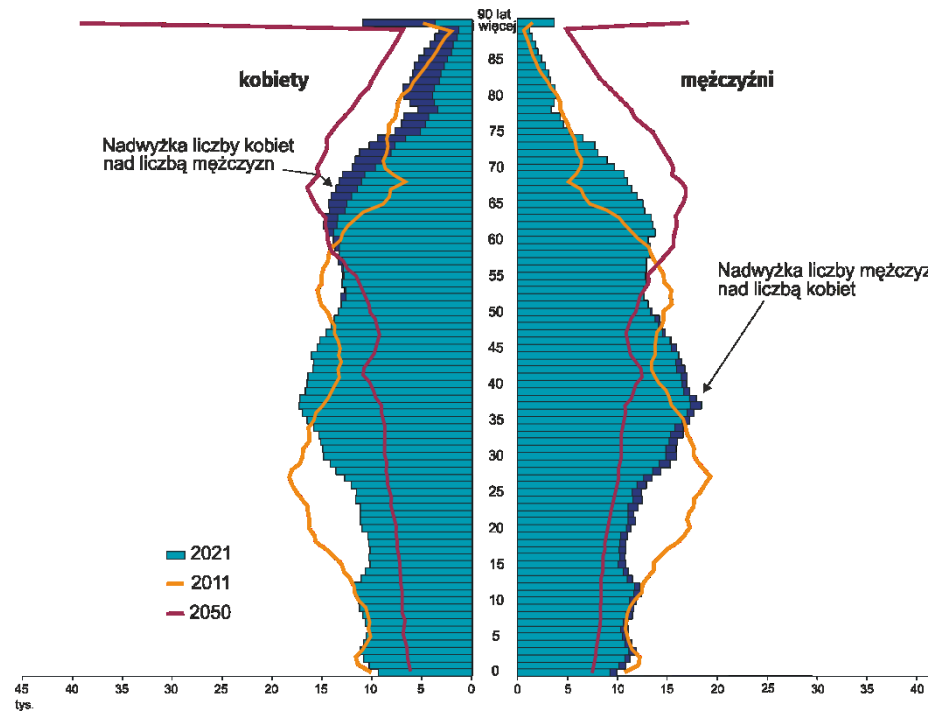
Liczba ludności w 2035 r. – 2,0 mln (2033,2 tys. w tym imigranci – 9,4%) (spadek do 2021 r. o 6,8%)

Liczba ludności w 2050 r. – 1,9 mln (1890,4 tys. w tym imigranci – 17,7%) (spadek do 2021 r. o 13,3%)

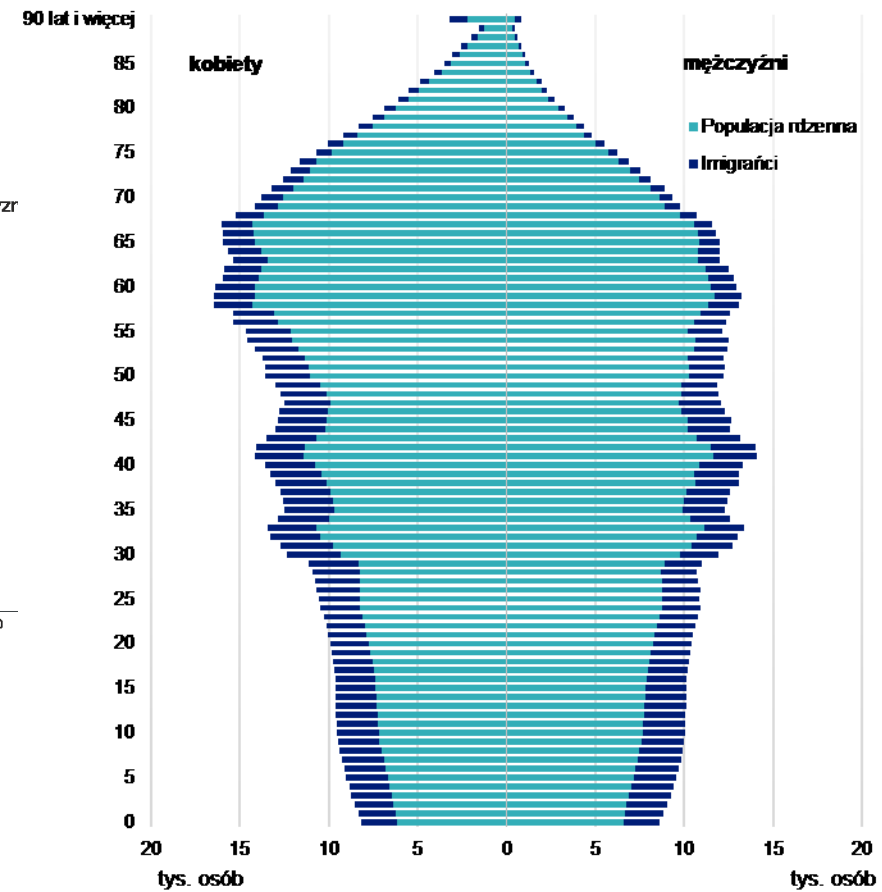
Wpływ zwiększonej imigracji na piramidę wieku

Podkarpackie

Ludność według wieku w 2011, 2021 i 2050 r.

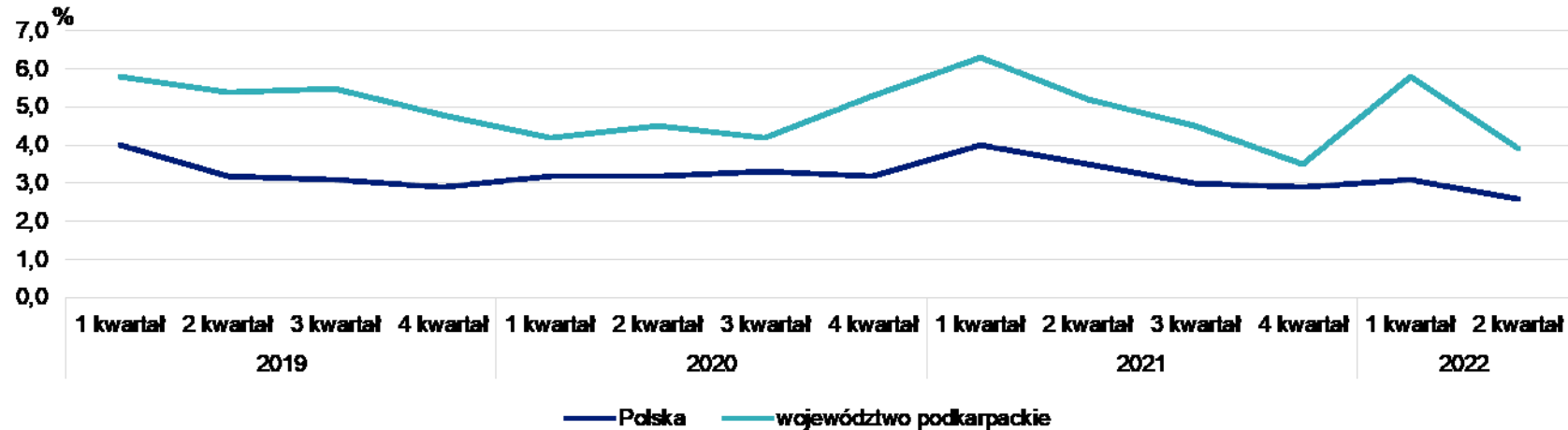

Model PROST

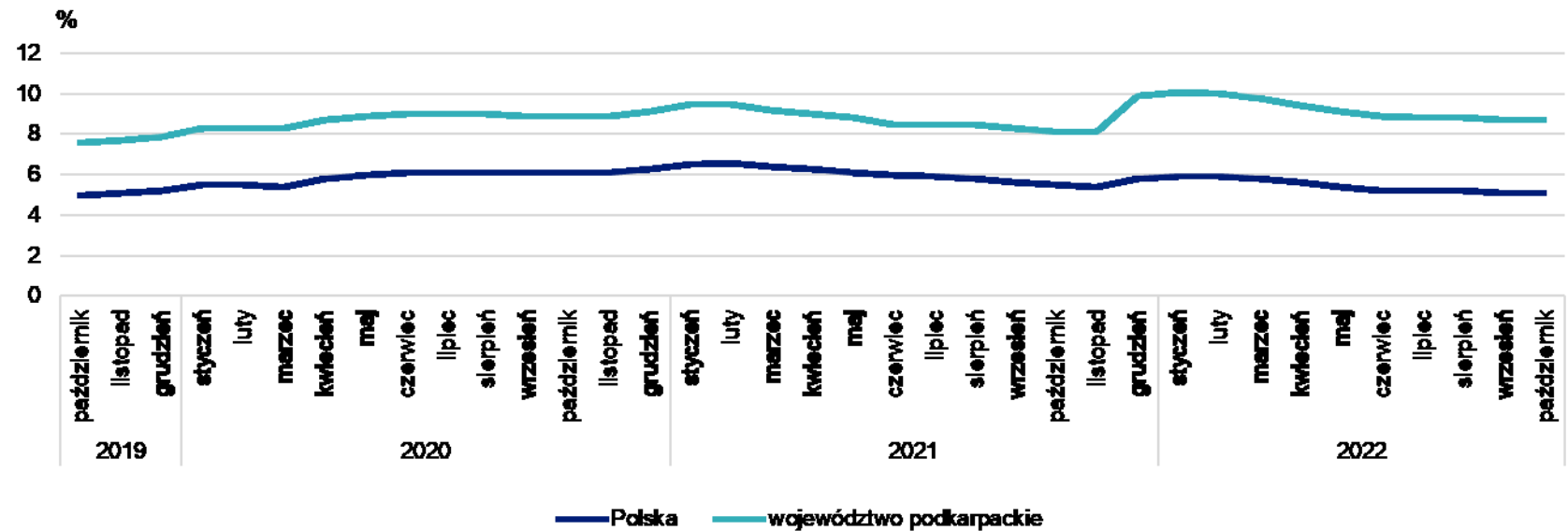

Stopa bezrobocia

Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności

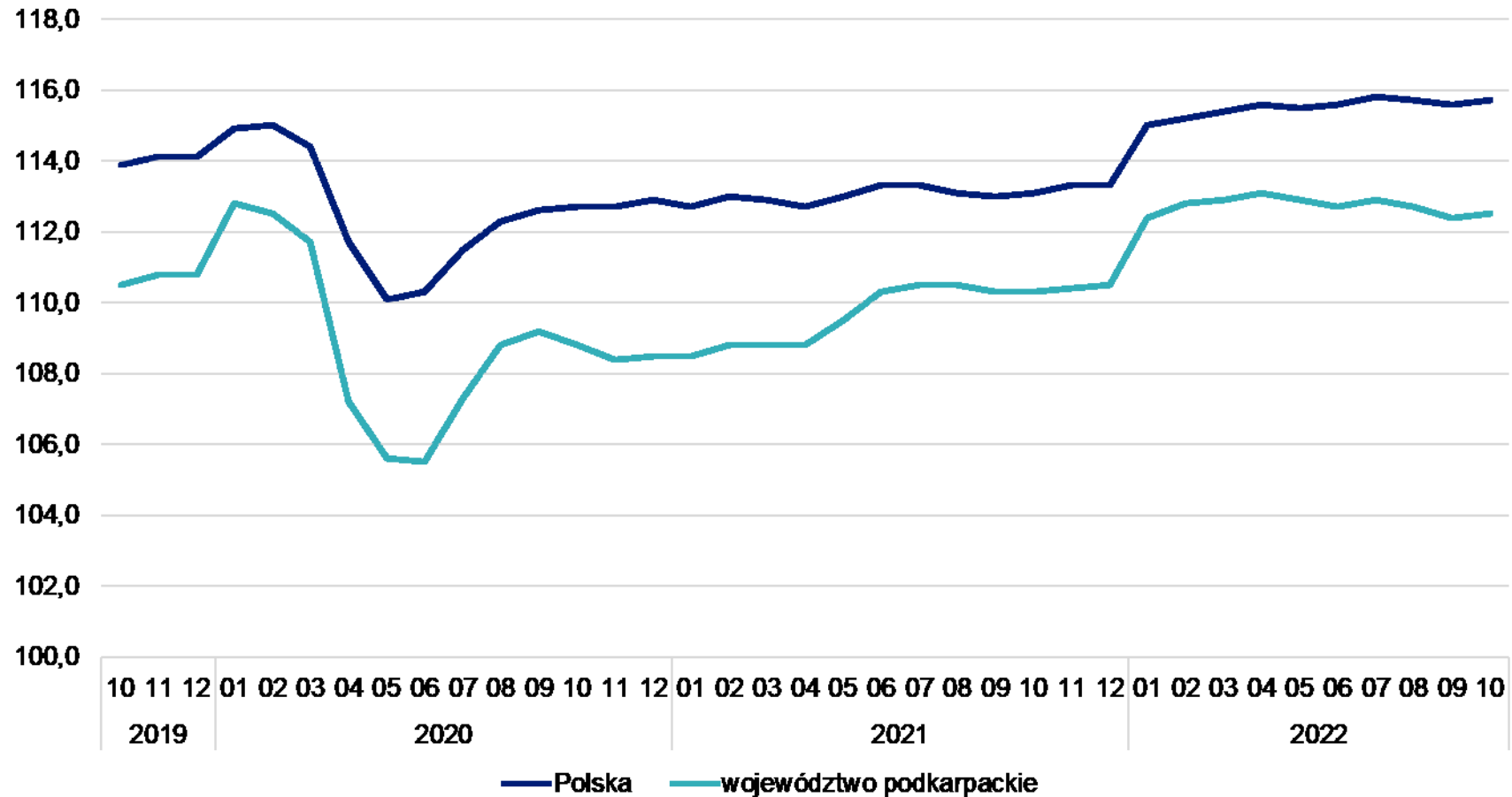

Bezrobocie rejestrowane

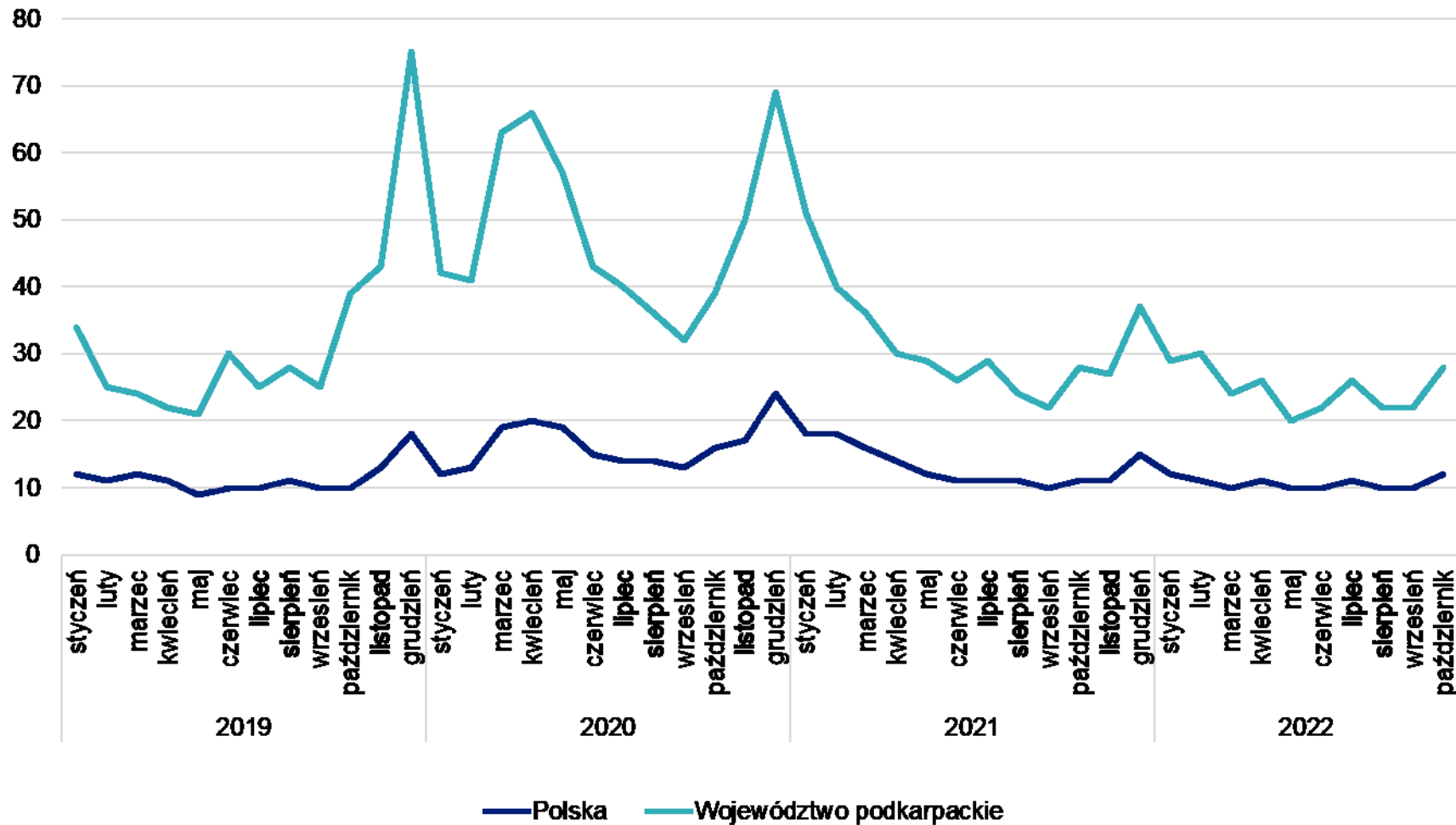

Zatrudnienie

Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

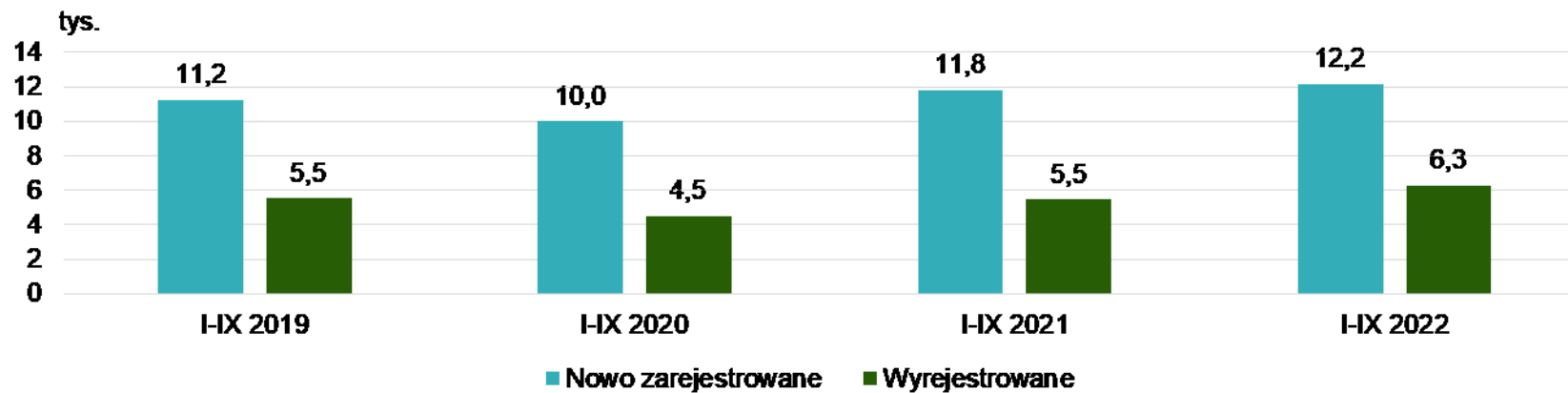

Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy

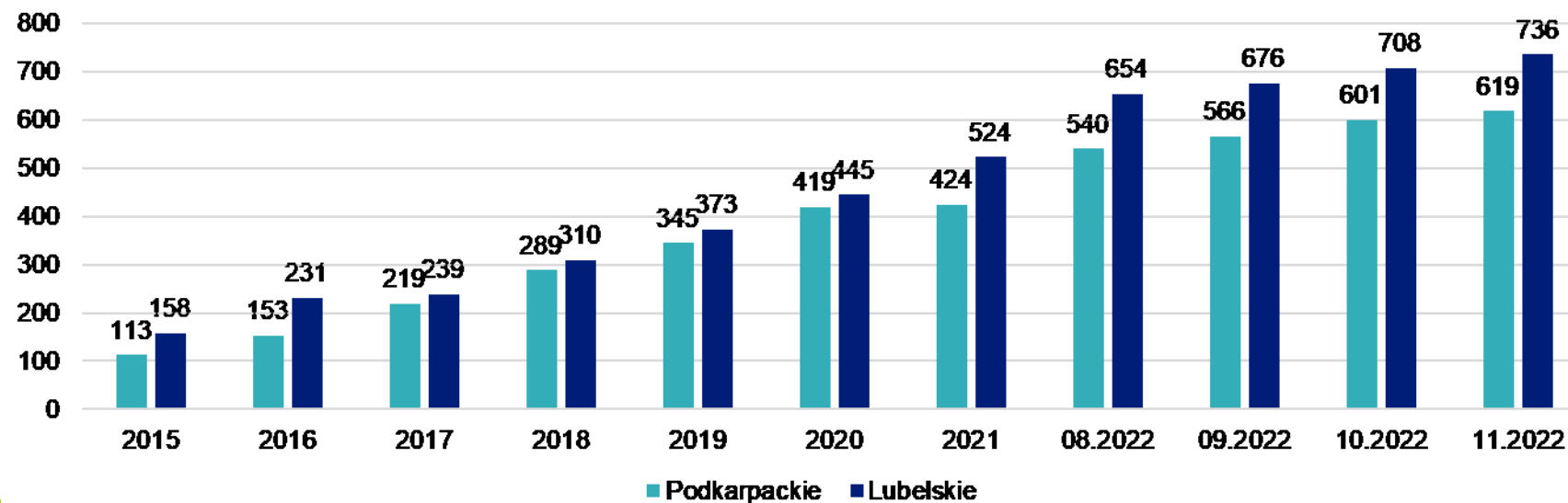

Przedsiębiorczość, rynek nieruchomości, turystyka

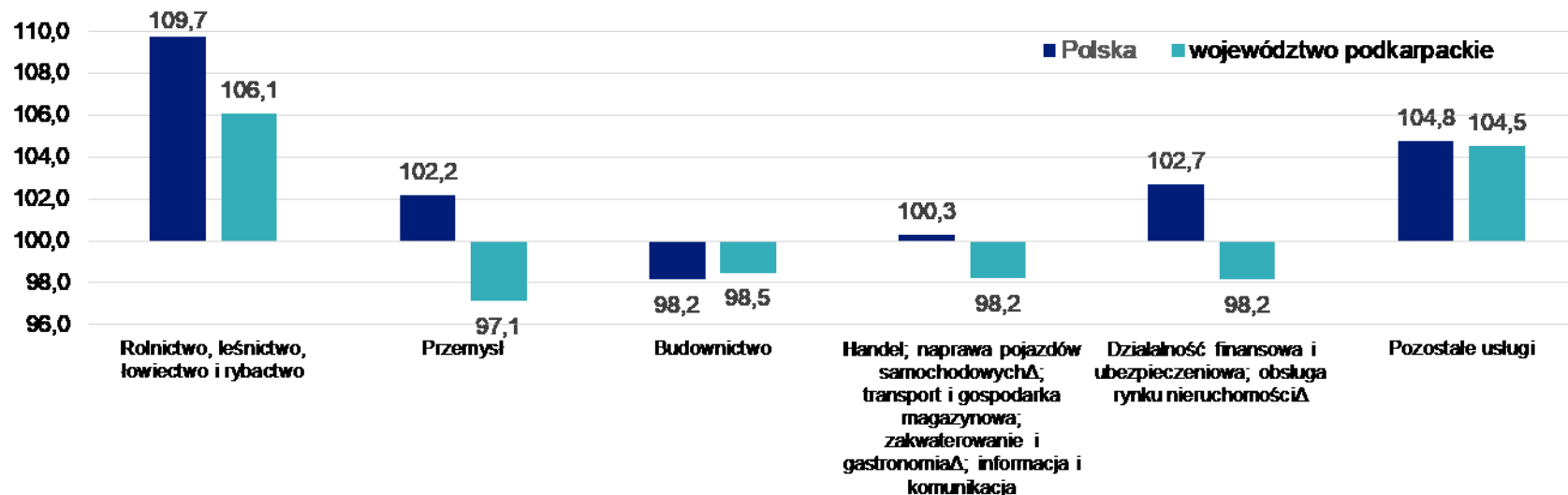
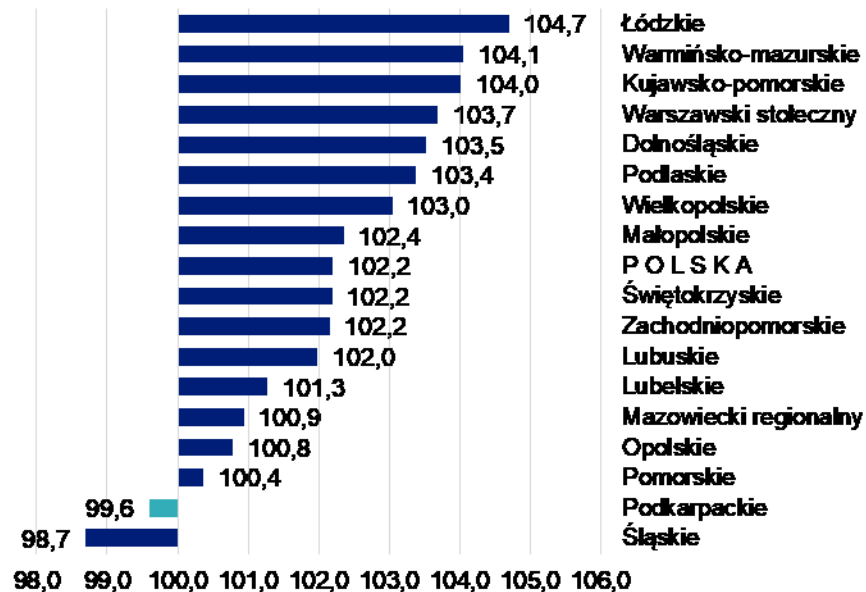
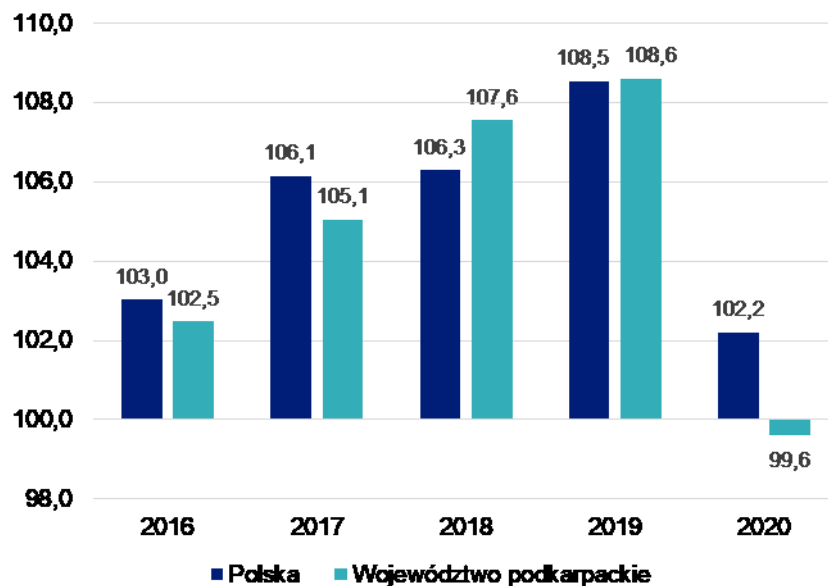
Przedsiębiorstwa w województwie podkarpackim

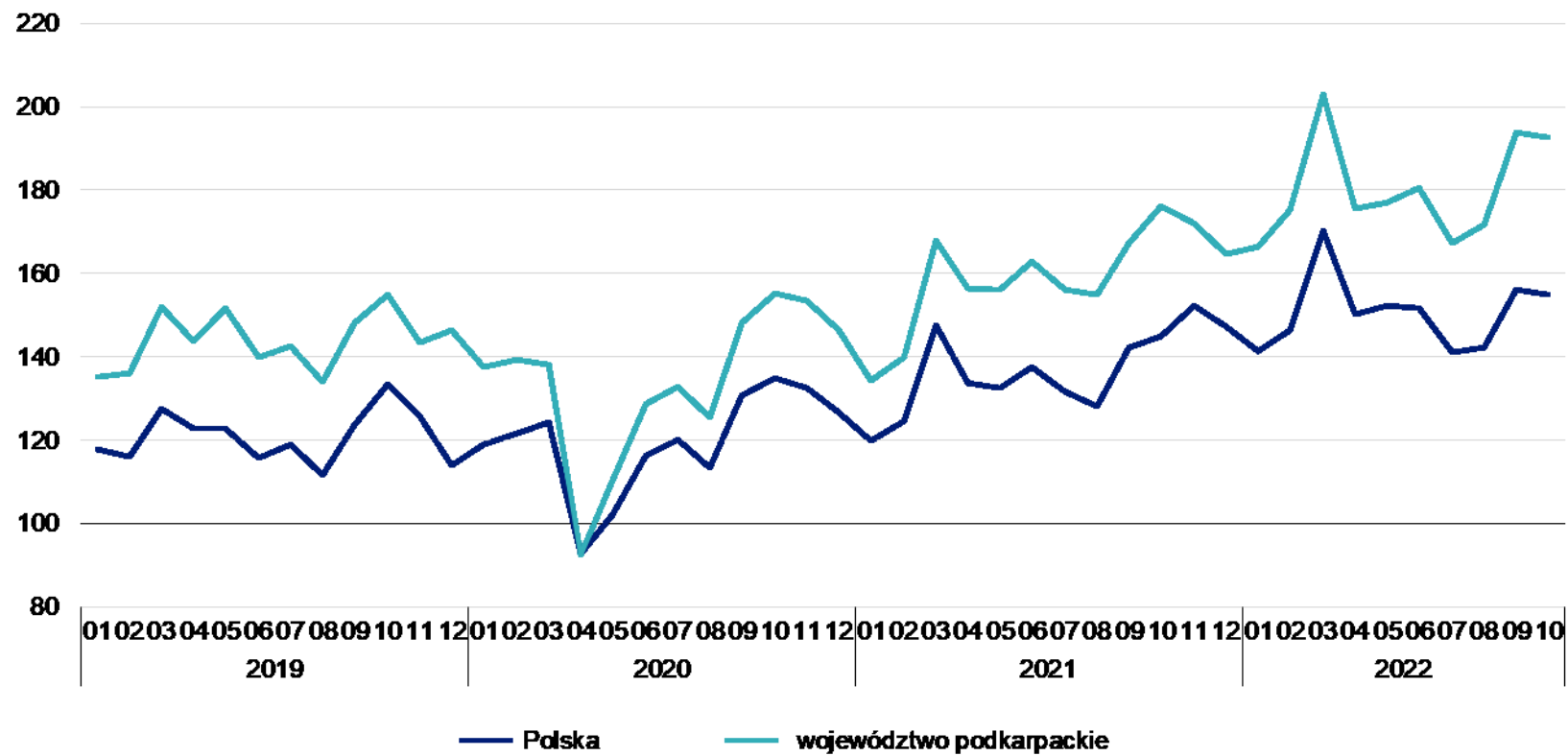
Zagraniczne osoby fizyczne (bez wykreślonych) – Ukraińcy stan w końcu roku

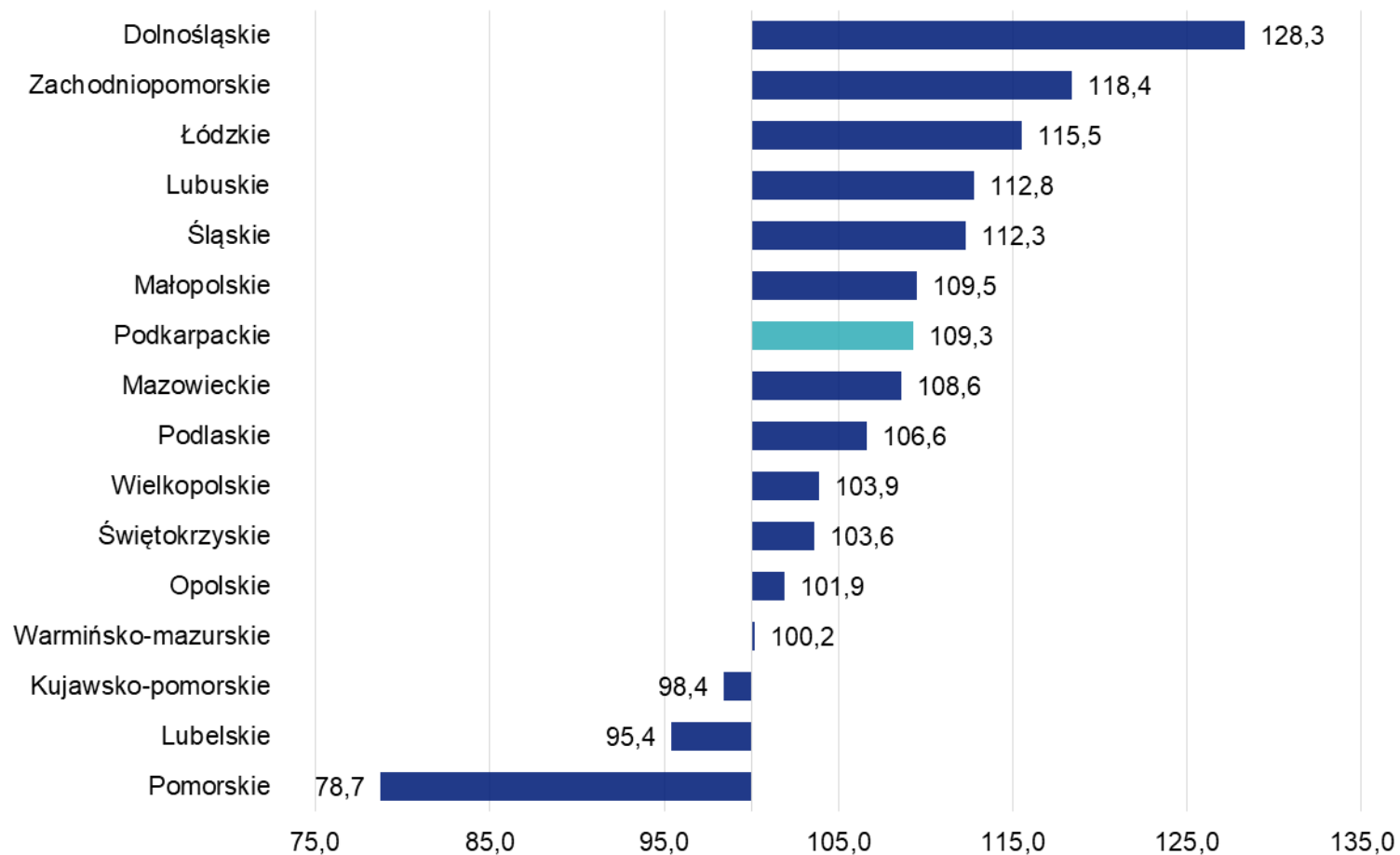
Wartość dodana brutto w 2020 r. (ceny bieżące, rok poprzedni=100)

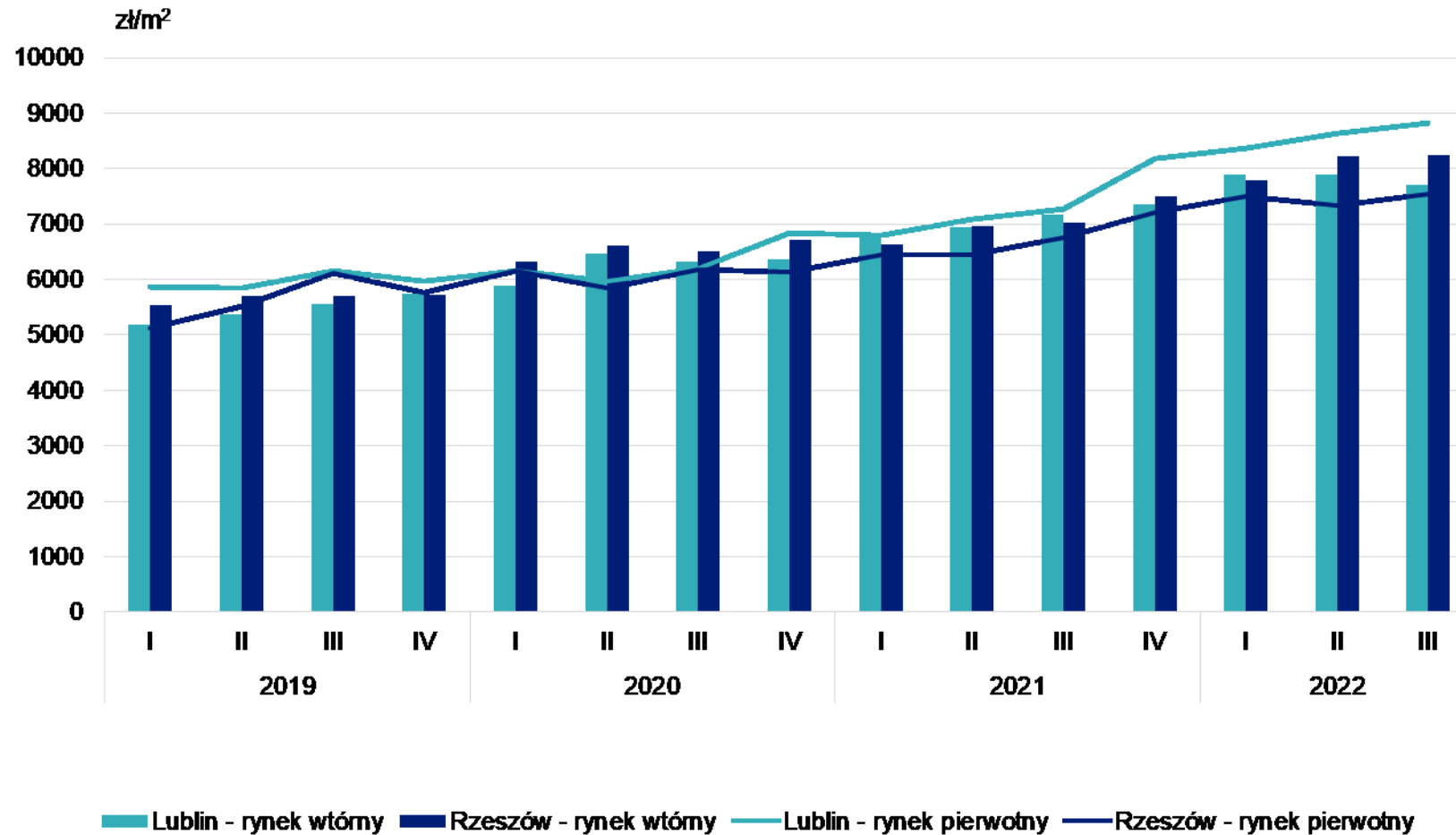
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe; przeciętna miesięczna 2015=100)

Produkcja sprzedana przemysłu za 10/2022 r. - ceny stałe dane wstępne

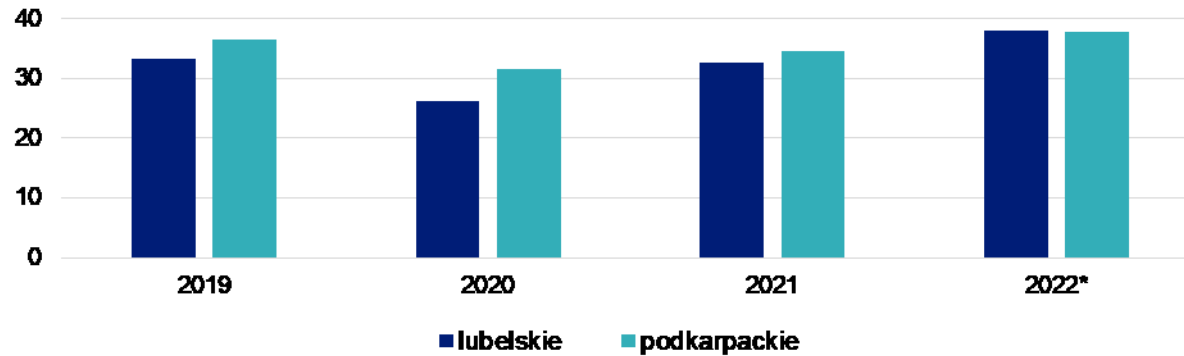

Średnie ceny mieszkań na rynku pierwotnym i rynku wtórnym (ceny transakcyjne)

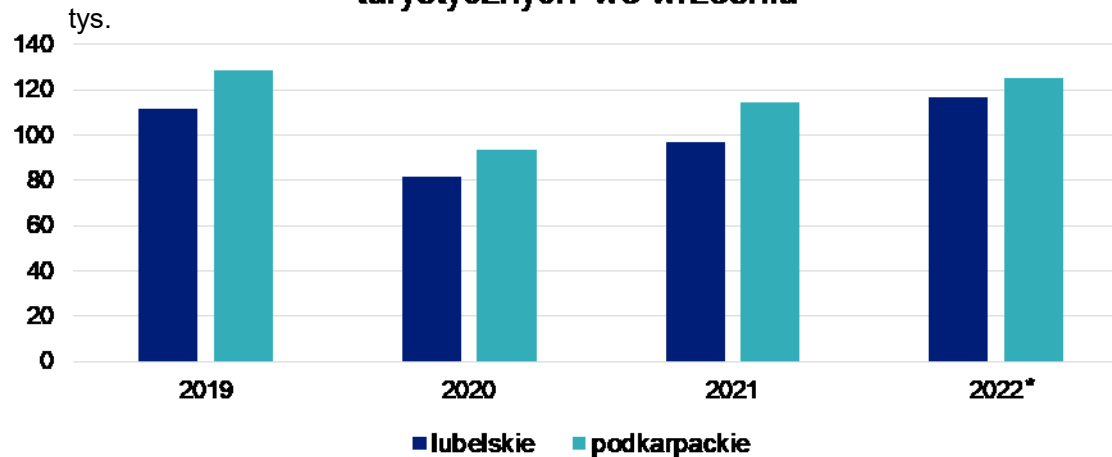

Turystyka

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach turystycznych we wrześniu w %

Osoby korzystające z noclegów w obiektach turystycznych we wrześniu

*razem z uchodźcami

Wnioski i kolejne kroki

- Integracja nowych źródeł danych (systemy inteligentne, dane od operatorów telefonii komórkowej, dane z web scrapingu, zdjęcia satelitarne itp.)
- Prototyp spójnego systemu badawczego z innowacyjnymi mikro-serwisami
- Analiza danych w czasie rzeczywistym i szybkie szacunki

Dziękuję za uwagę

dr Marek Cierpiał-Wolan

Dyrektor

Urząd Statystyczny w Rzeszowie